

Universal Declaration of Human Rights - Kabiye

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project, <http://www.unicode.org/udhr>.

KEDENGA KPEEKPE YƆƆ EYƆ WALA TƆM

KUBUUZUTU

Yee d̄itisaa se p̄om̄ona eyaa se p̄ewee kuman̄ wala es̄undaa ne p̄ikena wazay p̄oȳs̄ k̄oȳ, d̄itisaa d̄ɔd̄ɔ se p̄eede ejade ȳƆƆ ti-ȳƆƆ w̄es̄, toononum ne lahez̄iye p̄aliȳna;

Ɔ̄inaa se eȳs̄ wala t̄om̄ kus̄i ne ti-ȳƆƆ k̄ud̄ɔ̄n̄ palab̄ina ne kiw̄eekum̄ t̄oȳi ne pīceȳi eyaa. Mb̄u p̄acaȳ se ejade el̄eȳzi w̄es̄, eyaa w̄ee pa-ti ȳƆƆ, p̄oȳk̄ɔ̄d̄us̄ yem̄ faaa ne piw̄li se pal̄i k̄uñ̄ɔ̄n̄ taa, s̄ɔ̄k̄nd̄us̄ ēetas̄i-ȳe k̄pas̄;

Yee waɔ̄e kewiyaȳ ek̄andaȳi eȳs̄ wala ȳƆƆ cam̄iye k̄oȳ, wiɔ̄iyi p̄ukaȳ eȳs̄ en̄s̄ ken̄as̄ k̄iyeys̄ se ek̄oȳi kewiyaȳ nga k̄-ȳƆƆ se kalaki-i ñ̄a;

P̄ow̄e cam̄iye se pas̄ina aj̄eya, ak̄peeti ne ala taabaliye d̄us̄ t̄om̄iye d̄eu ne puhuuna-ȳe;

Ɔ̄inaa se aj̄eya k̄igb̄end̄us̄ nḡbeȳe p̄aȳt̄s̄ takayaȳ taa ke eyaa k̄peekpe tas̄i tisuu eȳs̄ wala ne e-wazaȳ p̄-ȳƆƆ, ne p̄ɔ̄t̄s̄ se abalaa ne halaa p̄ewe kuman̄ wala ana a-es̄undaa; mb̄u lab̄ina ne paka ñ̄us̄ se pek̄peetīȳ sam̄aȳ s̄in̄as̄ t̄om̄iye ȳƆƆ ne pīsa p̄ewee pa-ti ȳƆƆ cam̄iye;

Aj̄eya k̄igb̄ed̄us̄ nḡbeȳe taa aj̄eya tisaa se alak̄i ne eyaa k̄peekpe ñ̄a eȳs̄ wala, ele p̄ow̄ee se nḡbeȳe ed̄us̄-ȳe nisi;

Yee eyaa tīnge iw̄ena lum̄aȳziye k̄uɔ̄m̄ɔ̄iye eȳs̄ wala ne e-ti ȳƆƆ w̄es̄ t̄om̄ ȳƆƆ k̄oȳ, pīsan̄ ne pala t̄om̄iye n̄ɔ̄l̄i.

MB̄U AJ̄EYA KIGB̄END̄US̄ NḠBEYE KEDIȲZAȲ S̄ɔ̄S̄ɔ̄ T̄OM̄ SE:

KEDENGA KPEEKPE YƆƆ EYƆ WALA TƆM̄ t̄one t̄ike aj̄eya w̄ena kedenga k̄peekpe ȳƆƆ eȳs̄ wala t̄om̄ w̄e a-ñ̄i taa ȳƆƆ a-lum̄aȳziye; ne pīsa āceyi a-ti, ak̄uli nḡbeȳe d̄ine d̄a-aj̄eya eyaa ne aj̄eya l̄eena eyaa ese ne pañ̄a eȳs̄ wala ne e-ti ȳƆƆ w̄es̄ t̄om̄.

H̄ɔ̄ɔlaȳ 1

Pal̄us̄t̄s̄ eyaaa ne pa-ti ȳƆƆ w̄es̄ kraagbaa ne p̄ewee kuman̄ wala es̄undaa. Pal̄us̄t̄s̄-w̄e ne p̄-ȳƆƆ ne pa-m̄aȳzum; mb̄u yekina ne p̄ɔ̄k̄ɔ̄l̄i d̄ama se p̄eke eyaa pa-tīnge.

H̄ɔ̄ɔlaȳ 2

Paa eȳs̄ weyi, eke kis̄em̄, k̄ik̄p̄ed̄us̄, k̄uñ̄us̄t̄om̄, ñ̄um̄d̄us̄, ked̄eyaȳ, paa eke ɔ̄ɔ̄ɔ̄i nḡs̄ ki-taa t̄s̄, el̄aȳ sunaa, ep̄iz̄iye et̄s̄ se kedenga k̄peekpe ȳƆƆ eȳs̄ wala w̄ena p̄oȳk̄ɔ̄d̄i a-t̄om̄ ciell̄ne ȳ, ake d̄ɔd̄ɔ e-ñ̄ina.

Mb̄u d̄ɔd̄ɔ paa eȳs̄ el̄una le, eke ejade n̄ɔ̄l̄i d̄iwe d̄i-ti ȳƆƆ ȳ, d̄iɔ̄eȳi d̄i-ti ȳƆƆ ȳ d̄i-taa t̄s̄, yaa d̄i-poliitikii ke nḡs̄, paap̄iz̄iye p̄ɔ̄t̄s̄ se eȳs̄ wala t̄om̄ t̄one t̄id̄at̄aȳna-i.

H̄ɔ̄ɔlaȳ 3

Paa ani, ew̄ena waɔ̄e se ew̄eena wezuu, ew̄ee e-ti ȳƆƆ ne ek̄andaȳi e-ti ȳƆƆ.

H̄ɔ̄ɔlaȳ 4

Pīɔ̄eȳi se n̄ɔ̄k̄ȳs̄ ew̄ee yomiye taa; ele padaaq̄us̄-i d̄ɔd̄ɔ k̄uñ̄ɔ̄n̄. Pekizi yomiye t̄om̄.

Howday 5

Pifeyi se paqtu nacyu kstññ, pekpengeci-i, yaa palabi-i mbu pidamuna se pala eyu y.

Howday 6

Paa ani, ewena waḍe se paa le, paya-i se caa akele.

Howday 7

Եյաա kpeekpe we kuman paytu esindaa ne peweena waqe dɔdɔ se paytu ekandayi ɔɔ-ɔɔ kuman. Yee palaki-we nabuyɔ ne pifeyi deɔ, yaa puɔɔn paytu numaa ta, piwee dɔdɔ se pakandayi ɔɔ-ɔɔ kuman.

Нэглэгч 8

Paa ani, ewena waɗe se paɗay-i tɓm yaa pomuluu-i fanɗɗ wala wena paytu ha-i yɔ a-nɗmaɗ taa, ewolo eheyi ejade taa tɓm hɗyaa.

Howday 9

Ρααριζιγ ρακρα νωγυτ φαηη παδιγ γαα ρεκεζι-ι τετω.

Howday 10

Yee pakpa eyu nɔɔyɔ se elabi nabɔyɔ, ewena waɖe se pahɔɔ e-tɔm fayi ne pana; tidey yaa tɔsɩki.

Hwday 11

1. *Եթս weyi pakpa-ի նե padahuda* է-ժոմ չո, *քոշոնա-ի se edeweeeki* քոչո; *a-aseyde tunaa* նե *է-չո* kandiya pasingiy է-wayi, pahstt է-ժոմ fayi ezi payto pzoost չո, *նե pana toovonum.*

2. Paakpay eyw swch dooo mbw elaba ne pidaafeyi paytu taa yw, pɔ-yw; yee pɔ-wayi pɔkma pilu se elabi mbw yw pike kiweekum, ne pɔpɔsw se pɔhɔ e-nangbangsw kwɔy, paytu kibundw yw patungiy.

Howday 12

Pifeyi qeu se eyu nchyu edu e-nku lel tu ta yem yem.

Hoclay 13

1. Paa ani, ewena wade se ewolo paa le, ecaɣ dende e-liu weɛ ɣɔ paa ejade ndi le di-taa.

2. Ραα εγυ weyi, ewena wade se εκσυι ειαδε ηδι ewe δι-ταα γυ, ραα ρικε ε-ñινδε, νε ριμαγ-ι dooye ιε, ερиси.

Hoclay 14

1. *Yee pālī* εγώ *nooyu wayi doli fanññ*, *ewena waɖe se eñini kuyusu dɔdɔye*. *Etali le, padaalɔ-l*.

2. *Ελε, yee toononum, eweeki nabuyɔ ne pañiniy-i se pakpa-i, efeyina waɖe se eɖɔ kuyɔɔ doli.*

Hoclay 15

1. Ραα εγυ weyi, εωενα wαδε se εγαα εjaδε naδιγε se ε-τε.

2. *Քիֆըլ se pekizina ոռոյոճ se Եժապաա Ե-ԵյաճԵ se Ե-Եյա Կաա Եժաա Լըյշի Ե.*

Hwday 16

1. Halibiya ne abalibiya, paa pe-te le, palaki cacci ngɔ, pataliy pe-dede le, pewena wade se pawali, pakpay halaa ne papisi dɛsi ne si-tinaa. Pa-wala we kumaŋ halikpayye dede; abalu wena wade se ekizi e-halo ne edcɔni-ɩ; halo ñewena wade dɔdɔ se ekizi e-walo ne eki e-yɔ.
2. Pelɔ ne evebu, petisiy se pcɔcɔlɔ dama ne pɔcɔ palabi-we halikpayye scɔzi. Pifeyi pakpa pa-taa ncɔycɔ ne don.
3. Mɔzay kena samay hoye; kewena wade se samay ne kewiyay pakandayi ko-yɔ.

Нова 17

1. *Εγὼ παὰ weyi, παὰ εἰε e-ḏeke, παὰ εἰε lalaa hekṓdaa, εἰενα waḏe se εἰεενα ṇim.*
2. *Πῖεγi ḏeu se πεῖεγ nṓγus ε-ṇim fanḡḡḡ.*

Hwday 18

Paa ani, ewena waḡe se elizi e-lmaḡza faaa, etiḡ esə təm nomaš ḡḡ esəwlaa yə. Pə-təbəs se waḡe dīne diyekina ne eyə pizi eyele esə təm nomaš nakəyəs ne etiḡ ləəkə, epizi ewili esə təm nomaš ḡḡ etiḡḡiy-kə yo kə-təm lalaa faaa; paa ewe e-ḡeke yaa e ne lalaa, epiziy ela pə-təmiye.

Hwday 19

Paa eyu weyi, ewena wade se eywadi faaa ndu emayziy ky; pu-tbets se wondu edaakpa eyu nakyu se eywadi natyus ne palabi-t natyus. Pu-tbets qdq se eyu wena wade se ekedi lalaa ndu esuma, enaa yaa eniwa ky.

Нэсэсэ 20

1. Ραα ανι, εωενα wαδε se ewolo kediyzay ne εωεενα ηγβεγε.
2. Ριφεγι se pakpa nγγγυ ne qon se εσσυ ηγβεγε naqiyε taa.

Hoclay 21

1. Paa eyo weyi, ewena waɗe se eqɔ ɛ-ռո՞ ɛ-ɛjaɗe ɗɔkɔɔ tɔmɩye tɔm taa. Emaymay epiziy ela lumayza yaa etɩna samay lɩzi eyaa mba se ɓɔɗɓɩ ɛjaɗe yɔ ɓɔ-yɔ.
2. Paa anɩ, ewena waɗe se ela kewiyay tɔmɩye naɗɩye.
3. Samay saɔlum kena kewiyay ɗɔŋ tigide. Takayisi ɗɔzɔɔ panayna samay saɔlum mbɔ.

Hoclay 22

Paa eyɔ weyi, ewɛna waɖɛ se samay ɛkandayɪ ɛ-ycɔ. Kandayɔ mbɔ piyekina nɛ eyɔ wɛɛ ɛ-tɪ yɔɔ, ɛhɛɪ ñum nɛ ɛɛkuliye pa-ñinɔɔ nɔmɔɔ taq.

Июль 23

1. Paa anɩ, ewena waɖe se ehiɣ tɔmiye, tɔmiye nɔɩ esɔɔɩaa yɔ, elabi-ɔɩ ne mulum edaawee.
2. Eyaa kpeekpe wena waɖe se, palaki tɔmiye kɔɖɔmɔɩye kɔyɔ, peheyi-we kɩman, mulum edaawee.
3. Eyɔ weui elaki tɔmiye yɔ, pɔmɔnaa se peheyi-i camɩye, pitali e ne e-mɩzay ne padaala kɔɔɔɔ samay taa.
4. Paa anɩ, ewena waɖe se e ne lalaa paɖɔ nɔbeye; e-nɔbeye ekpendi anɔba lɛena yɔɔ, anɔba ana awee ɖon ne akandayi e-yɔɔ.

Haklay 24

Paa ani, ewena wade se ehezi ne ecalasi e-ese, padaakili-i nazuu tumiye taa; ewena wade dadi se paa pinay nga, paha-i fenay kudumay, ehezi ne pete peheyl-i ke-liidiya.

Haklay 25

1. Paa ani, ewena wade se eweena nim ne piwazi e ne e-nimba pe-wezuu cayu taa; ezi taway, twala, dazuye ne ko ya. Ewena wade se elaki kunkun, piwazi-i, elabi ejam, epi epane yaa leluu, ekpadayaa, pala nabuyu ne pasuna-i.

2. Asan ne piya sumunaa se pasuna pinay.

Haklay 26

1. Paa eyu weyi, ewena wade se pokuli e-ese. Pidamuna se peheyl kunkun sukuli ya. Pikena paa ani kujeyu se ewolo-ko. Powee se leyti ne tuma kpasuu sukuli paku. Pukuu dadi se patuli sukuli kitezuu kunkun paa ani.

2. Eyu woki sukuli se e-ese ikuli, piwazi-i e-wezuu cayu taa, pasuna-i ne eña eyu wala. Kisuna eyaa ne panuna dama, pekpeyu dama pa-kwewekim, paduu ngbeyi. Kisuna dadi ajeya kibenduu ngbeyi tuma wena anuni lanheziye ya.

3. Piya nimba wena wade se palu sukuli ngu pakuwala se pepiya iwobi-ko ya.

Haklay 27

1. Paa ani, ewena wade se eduu kaku faaa e-ajade kunu tum taa ne mbu pili pi-taa ya, piwazi-i.

2. Paa ani ewena wade se ekanday mbu elaba ne e-hidi see ya pu-ya.

Haklay 28

Paa ani, ewena wade se enay pana ne yedeyedet edaawe ajade ya, ezi kakuwuu keduwa keekpe ya eyu wala tum takayay taa ya.

Haklay 29

1. Paa ani, etuli esu se ewe samay nga ka-taa fese ne pikediya-i ya, etu-ke kumiye.

2. Paa eyu weyi, ediyzina se e-wala nusu nusu ne e-ti ya wu leleni nu pa-taa le, kamay wee; pifeyl se ezei-ke; paytu duna-ke. Mbu yekina ne eyaa nan dama wala; mbu hayna muma dadi se demookrasii samay taa eyaa ununa dama.

3. Eyu kaku eepili etu se enay wala ana ne pudadi ezi ajeya kibenduu ngbeyi saku ya.

Haklay 30

Keduwa keekpe ya eyu wala tum tane, ti-taa tu kpayi kpayi. Eyu kaku feyl etu se hakuu kune, yaa ngu ya, kutuna se padaaana wala naaye ajade dune, yaa nli ya di-taa.